

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СПЕЦІАЛЬНОГО ЗВ'ЯЗКУ ТА ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ УКРАЇНИ

Прим. №

вул. Солом'янська, 13, м. Київ, 03110,
тел. (044) 281-92-10, факс: (044) 281-94-83, e-mail: info@dsszzi.gov.ua

08.05.2019 № 16/01/01-908

Народному депутату України
Герезі О.В.

Шановний Олександр Володимировичу!

В Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України на виконання доручення Прем'єр-міністра України В.Б. Гройсмана від 26.04.2019 № 13860/1/1-19 до листа Голови Верховної Ради України від 12.04.2019 № 11/10-1014 разом із Антимонопольним комітетом України (далі – Комітет) і Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації (далі – НКРЗІ), опрацьовано Ваш депутатський запит від 11.04.2019 № 89-04/390 щодо врегулювання питання тарифікації послуг операторів мобільного зв'язку. За результатами опрацювання повідомляємо про таке.

НКРЗІ зазначає про те, що правову основу діяльності у сфері телекомунікацій встановлює Закон України «Про телекомунікації». Відносини між операторами, провайдерами телекомунікацій та споживачами телекомунікаційних послуг регулюються Правилами надання та отримання телекомунікаційних послуг, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 11.04.2012 № 295 (далі – Правила надання телекомунікаційних послуг).

Статтею 1 Закону України «Про телекомунікації» встановлено, що абонентна плата – фіксований платіж, який може встановлювати оператор телекомунікацій для абонента за доступ на постійній основі до своєї телекомунікаційної мережі незалежно від факту отримання послуг.

Перелік тарифів, які підлягають державному регулюванню шляхом встановлення граничних або фіксованих тарифів, визначено відповідно до частини другої статті 66 Закону України «Про телекомунікації». Тарифи на послуги рухомого (мобільного) зв'язку до зазначеного переліку не включено, отже, вони не підлягають державному регулюванню та згідно з пунктом 5 частини першої статті 38 зазначеного Закону встановлюються операторами, провайдерами самостійно.

Також згідно з підпунктами 4 та 11 пункту 38 Правил надання телекомунікаційних послуг, оператори, провайдери мають право на: установлення тарифів на послуги, що ними надаються, крім тих, що згідно із

Законом України «Про телекомунікації» підлягають державному регулюванню; визначення порядку оплати і форми розрахунків за послуги (на умовах попередньої (авансової) та/або наступної оплати).

Відповідно до пункту 58 зазначених Правил оператор, провайдер встановлює та пропонує на вибір споживача тарифи на окремі послуги та/або тарифні плани на визначений ним перелік (пакет) послуг, а також строк їх дії (граничний та/або мінімальний).

Пунктом 3 цих Правил визначено, що тарифний план – сукупність пропозицій, запропонованих споживачеві оператором, провайдером, щодо вартості, умов та обсягу надання певних послуг.

Відповідно до пункту 71 Правил надання телекомунікаційних послуг у разі надання послуги на умовах попередньої оплати абонент вносить плату до початку фактичного отримання послуги, якщо інше не передбачено договором. Оператор, провайдер не можуть вимагати попереднього внесення абонентної плати або авансового платежу (для контрактних абонентів) за послуги більш як за один розрахунковий період. Розрахунковим періодом є поточний календарний місяць.

Частиною другою статті 63 Закону України «Про телекомунікації» визначено, що надання телекомунікаційних послуг здійснюється за умови укладення договору між оператором, провайдером телекомунікацій і споживачем телекомунікаційних послуг відповідно до основних вимог до договору про надання телекомунікаційних послуг, установлених НКРЗІ, та оплати, замовленої споживачем телекомунікаційної послуги.

Відповідно до підпункту 3.7.2 пункту 3.7 розділу III Основних вимог до договору про надання телекомунікаційних послуг (із змінами), затверджених рішенням НКРЗІ від 29.11.2012 № 624 та зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 24.12.2012 за № 2150/22462, у договорі зазначаються порядок, строки та форма оплати послуг, тривалість розрахункового періоду надання послуг.

Водночас Комітет з порушених у депутатському запиті питань зазначає про таке.

Частиною другою статті 19 Конституції України визначено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до пункту 1 частини першої статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» у сфері здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції Антимонопольний комітет України розглядає заяви і справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та проводить розслідування за цими заявами і справами.

Згідно зі статтею 27 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» процесуальні засади діяльності органів Комітету щодо захисту від недобросовісної конкуренції, зокрема розгляд справ про недобросовісну конкуренцію, порядок виконання рішень та розпоряджень органів Комітету, їх перевірка, перегляд, оскарження та гарантії учасників процесу, інші питання щодо захисту від недобросовісної конкуренції регулюються законодавством

про захист економічної конкуренції з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

Відповідно до статті 35 Закону України «Про захист економічної конкуренції» розгляд справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції починається з прийняття розпорядження про початок розгляду справи та закінчується прийняттям рішення у справі. При розгляді справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції органи Комітету: збирають і аналізують документи, висновки експертів, пояснення осіб, іншу інформацію, що є доказом у справі, та приймають рішення у справі в межах своїх повноважень; отримують пояснення осіб, які беруть участь у справі, або будь-яких осіб за їх клопотанням чи з власної ініціативи.

Окремі особливості порядку розгляду заяв, справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, у тому числі про захист від недобросовісної конкуренції органами Комітету відповідно до Законів України «Про захист економічної конкуренції», «Про захист від недобросовісної конкуренції», «Про Антимонопольний комітет України», визначено Правилами розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженими розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5 (в редакції розпорядження Антимонопольного комітету від 26.04.2016 № 12-рп) (зі змінами) (далі – Правила).

Згідно з пунктом 1 частини першої статті 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» державний уповноважений Антимонопольного комітету України має повноваження розглядати заяви і справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, приймати розпорядження про початок розгляду справи або надавати мотивовану відповідь про відмову в розгляді справи, проводити, організовувати розслідування або дослідження за цими заявами і справами, закривати провадження у цих справах незалежно від їх підвідомчості іншим органам Антимонопольного комітету України, вносити, передавати їх в установленому Антимонопольним комітетом України порядку на розгляд цих органів для прийняття рішення.

До Комітету надходили численні звернення, скарги громадян щодо нарахування/зняття абонентської плати за користування пакетом послуг на 4 тижні операторами рухомого (мобільного) зв'язку України.

У свою чергу Комітетом під час здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист від недобросовісної конкуренції за посиланням <https://glavcom.ua/news/vodafone-i-kijivstar-pochali-brati-abonplatu-za-28-dniv-21126.html> було виявлено інформацію такого змісту:

«...раніше оператор мобільного зв'язку lifecell заявив, що з 22 серпня переводить на 28-денну тарифікацію п'ять тарифних планів: «Лайфхак», «Лайфхак Плюс», «Хайп», «Дзвінки всім 2017» та «Дзвінки всім». Починаючи з 5 вересня, перехід на розрахунковий період тривалістю чотири тижні буде застосований до тарифів «3G Смарт 69», «Смартфон 2018» і «Абсолютна свобода»;

«...всі діючі тарифи ПрАТ «Київстар» для абонентів передплатеного зв'язку надають послуги терміном на чотири тижні. В тарифних планах

контрактної форми обслуговування і в тарифах «Київстар Всі разом» пакет послуг надається на календарний місяць»;

«представники Vodafone відзначили, що також перевели деякі тарифи на термін в чотири тижні. Це, наприклад, лінійка тарифів SuperNet і Unlim 3G».

Згідно з пунктом 4 частини першої статті 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» державний уповноважений Комітету має повноваження проводити перевірки суб'єктів господарювання, об'єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю щодо дотримання ними вимог законодавства про захист економічної конкуренції та під час проведення розслідувань за заявами і справами про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Відповідно до пункту 6 частини першої статті 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» державний уповноважений при проведенні перевірки має повноваження вимагати від суб'єктів господарювання, об'єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, їх посадових осіб і працівників, інших фізичних та юридичних осіб інформацію, в тому числі з обмеженим доступом.

У зв'язку з наведеним 26.09.2018 до ТОВ «лайфселл», ПрАТ «Київстар» та ПрАТ «ВФ Україна» були надіслані вимоги державного уповноваженого про надання інформації для з'ясування ситуації.

ТОВ «лайфселл», ПрАТ «Київстар» та ПрАТ «ВФ Україна» у відповідь на вимоги повідомили, що законодавством розрахунковий період в один місяць встановлено саме щодо абонентної плати і вказали, що в них є інший різновид плати – «плата за пакет послуг», тому таке нормативне обмеження не поширюється щодо їх нових тарифних планів. Зокрема, було зазначено, що «поняття плати за послугу має іншу правову природу, ніж абонентна плата».

У кожного оператора є затверджені внутрішніми наказами/розпорядчими документами Правила/Умови, в яких встановлюються добросовісні принципи роботи оператора, та в яких у розділі «Термінологія» йдеться саме про «абонентну плату».

Відповідно до другого абзацу пункту 71 Правил надання телекомунікаційних послуг розрахунковим періодом є поточний календарний місяць.

Отже, дії ТОВ «лайфселл» та ПрАТ «Київстар» щодо поширення в рекламно-інформаційних описах тарифних планів «Хайп 2018» та «Київстар 4G Онлайн» тверджень «75 грн на місяць» та «75 грн абонплата» відповідно містять ознаки порушення, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції».

Зважаючи на наведене та сумнівність відповідності принципам добросовісної конкуренції факту встановлення 4-тижневого розрахункового періоду, а також комунікації ТОВ «лайфселл» та ПрАТ «Київстар» щодо його запровадження, 12.11.2018 державним уповноваженим були прийняті розпорядження про початок розгляду справ відносно ТОВ «лайфселл», ПрАТ «Київстар» та ПрАТ «ВФ Україна» за ознаками порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції.

Станом на сьогодні Комітетом здійснюється розслідування у наступних справах:

1. Справа № 130-26.4/118-18, розпочата розпорядженням державного уповноваженого Комітету від 12.11.2018 № 09/258-р за ознаками вчинення ТОВ «Лайфселл» порушень, передбачених статтею 1 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» (далі – Закон), у вигляді вчинення дій у конкуренції, що суперечать торговим та іншим чесним звичаям у господарській діяльності; та статтею 15¹ Закону, у вигляді повідомлення невизначеному колу осіб в рекламно-інформаційному описі тарифного плану «Хайп 2018» неправдивих відомостей, зокрема внаслідок обраного способу їх викладення, що вплинули або можуть вплинути на наміри споживачів щодо придбання (замовлення) послуг ТОВ «лайфселл».

2. Справа № 130-26.4/119-18, розпочата розпорядженням державного уповноваженого Комітету від 12.11.2018 № 09/259-р за ознаками вчинення ПрАТ «Київстар» порушень, передбачених статтею 1 Закону, у вигляді вчинення дій у конкуренції, що суперечать торговим та іншим чесним звичаям у господарській діяльності; та статтею 15¹ Закону, у вигляді повідомлення невизначеному колу осіб в рекламно-інформаційному описі тарифного плану «Київстар 4G Онлайн» неповних відомостей (відсутність строку), зокрема внаслідок обраного способу їх викладення, що вплинули або можуть вплинути на наміри споживачів щодо придбання (замовлення) послуг ПрАТ «Київстар».

3. Справа № 130-26.4/120-18, розпочата розпорядженням державного уповноваженого Комітету від 12.11.2018 № 09/260-р за ознаками вчинення ПрАТ «ВФ Україна» порушення, передбаченого статтею 1 Закону, у вигляді вчинення дій у конкуренції, що суперечать торговим та іншим чесним звичаям у господарській діяльності.

Відповідно до пункту 56 Правил 15.04.2019 у Комітеті проведено слухання у вказаних справах для забезпечення сторонам можливості надати зауваження, пояснення, доводи, які вони вважають необхідними для встановлення фактичних обставин справ.

Під час слухань у справах відповідачам запропоновано надати додаткову інформацію, необхідну для проведення всебічного та об'єктивного розслідування.

Після отримання та аналізу вказаної інформації за результатами розгляду справ № 130-26.4/118-18, № 130-26.4/119-18 та № 130-26.4/120-18 Комітетом буде вжито заходи відповідно до вимог законодавства про захист економічної конкуренції.

Разом з цим зазначаємо, що вирішення порушених у депутатському запиті питань не належить до компетенції Адміністрації Держспецзв'язку, визначеної Положенням про Адміністрацію Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 03.09.2014 № 411.

З повагою

Голова Служби

Вик.: Попова Т.М. тел. 281-87-83

